

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun

(Resmi Gazete ile yayımı : 5 . 7 . 1977 - Sayı : 15987)

No. :
2099

Kabul tarihi
20 . 6 . 1977

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, haşere ve hastalık gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, canlı - cansız (toprak dahil) üretim araçları ve tesisleri, zarar gören veya yok olan ve bu yüzden çalışma ve üretme imkânları önemli ölçülerde bozulan çiftçilere, köylünün kurmuş olduğu tarımsal amaçlı üretim kooperatiflerine, Devletçe gerekli yardımların yapılmasını sağlamak ve yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Yardımlar :

MADDE 2. — Bu Kanuna göre yapılacak Devlet yardımları; kredi açma, karşısız mal veya para verme veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılacak tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden biri ile olur.

Yardımlarda küçük işletmelerle aile işletmelerine öncelik tanınır.

Afet dolayısıyla çalışma ve üretim imkânları önemli ölçüde bozulmaktan maksat, çiftçinin;

A) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının ve tesislerinin değer itibarıyla en az % 40 oranında zarar görmesi, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleriyle karşılayacak gücü bulunmaması ve kredi veren banka, kooperatif ve benzeri kuruluşlardan bu zararı karşılayacak borç alma imkânı olmaması;

B) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 40'dan az zarar görmesi halinde, kredi alma imkânı olmaması, başka geliri bulunmaması, dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam ettiremeyecek ve geçimini sağlayamayacak duruma düşmesi,

Halleridir.

Karşısız yardım, ancak yukarıda belirtilen koşullarda ve geri ödeme gücü olmadığı saptanan çiftçilere yapılabilir. Tesis maliyetine katılma, sadece çiftçilerin birlikte kullandıkları ve yararlandıkları araçlar ve tesisler için ve gereğine göre yapılabilir. Tesisin onarılması veya yenisinin sağlanmasına katılma, projeye tutarının % 70'ini geçemez.

Bu esaslara göre ve bölgeler itibarıyla, çiftçilere hangi afetler için, ne gibi ürünleri, canlı - cansız üretim araçları ve tesisleri için hangi şartlarda ve ne şekilde yardım yapılacağı yönetmelikte açık ve seçik bir şekilde belirtilir.

Zarar ve ziyanları Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olanlara veya tarımsal sigortadan yararlanma imkânı bulunanlara bu kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

Hasar Tespit Komisyonları :

MADDE 3. — Afetlerden zarar gören çiftçilerin zarar ve ziyanlarının mahiyetini, oranlarını ve tutarlarını tespit etmek, çiftçinin ödeme gücüne göre karşılama şekillerini belirtmek amacıyla her il ve ilçede hasar tespit komisyonları kurulur.

Komisyonlar :

A) İllerde vali veya adına görevlendireceği yardımcısının başkanlığında; defterdarlık, teknik ziraat müdürlüğü, veteriner müdürlüğü, TC Ziraat Bankası müdürlüğü ve ziraat odası başkanlığından,

B) İlçelerde, kaymakam veya adına görevlendirilen vekilinin başkanlığında; ilçe ziraat mühendisliği, ilçe veteriner hekimliği, mal müdürlüğü, TC Ziraat Bankası müdürlüğü, ziraat odası başkanlığı ile ilgili muhtarlar ve belediye olan yerlerde çiftçi malları koruma başkanlığı yetkililerinden,

Olur.

Komisyonların yetkileriyle çalışma yöntemleri yönetmelikte belirtilir.

Fon Kurulması :

MADDE 4. — Bu Kanun gereğince yapılacak yardımları ve harcamaları karşılamak üzere, ilk mali yılda Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesine, konulacak ödenekle bir fon teşkil olunur. Bu yardım fonu Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bütçesinin % 10'undan az olamaz.

Fon hesabında tutulan paraların faiz ve ikramiye gibi gelirleri, borçlulardan tahsil edilecek taksit ve faizler, fonla ilgili her türlü satış, bağış ve yardımlar fon hesabına geçirilir.

Fonun Yönetilmesi :

MADDE 5. — Fon paraları, TC Ziraat Bankasında, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı emrinde açılacak bir hesaba yatırılır. Fonun işletilmesi, fondan yapılacak harcamalar, kredi, karşılıksız ödeme ve tesis maliyetlerine katılma şekilleri, faiz, geri ödeme, erteleme, fonla ilgili olarak TC Ziraat Bankasınca yürütülecek işlemler ve diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.

Bu Kanunla ilgili açılmış kredilerden faiz alınmaz.

Hesap Dönemi ve Denetim :

MADDE 6. — Fonun hesap dönemi mali yıldır. Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakan fonun ita amiridir. Maliye Bakanlığınca bu Bakanlık emrine bir fon saymanı atanır.

Bilanço ve kesinhesap, ertesi yılın Temmuz ayı içinde Sayıştaya verilir. Sayıştayca denetim, yönetmelikteki esaslar gözönünde bulundurulmak suretiyle yapılır.

İstisna ve Muafıklar :

MADDE 7. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili;

A) Fon harcamaları Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale kanunları hükümlerine bağlı değildir.

B) Başvurmalar, bildirimler, düzenlenecek senetler, tasarruf belgeleri ve benzeri kâğıtlarla, resmi mercilerce ve noterlerce yapılacak işlemler her türlü vergi, harç ve resimlerden muafır.

MADDE 8. — Bu Kanunun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına yüklediği görevleri yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde bir Afetler Dairesi kurulur.

Daire, bir başkanın yönetiminde başkan yardımcıları ile gerektiği kadar uzmanlık, müdürlük, bir fon saymanlığı ve bunlara bağlı bürolardan oluşur. Dairenin taşradaki hizmetleri il ziraat ve veteriner kuruluşlarınca yürütülür.

Ceza Hükümleri :

MADDE 9. — Afet bölgelerinde felakete uğrayanlara bu Kanuna göre bedelli veya bedelsiz olarak verilen iş veya irat hayvanlarını, tohumluk, gübre, mücadele ilacı, alet, makine veya malzeme gibi canlı veya cansız üretim araçlarını veya tesislerini izinsiz olarak iki yıl içinde satan veya devreden yahut başka maksatlarla kullananlar hakkında daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına ve bu mallara, kimin elinde olursa olsun, el konulmasına, mevcut olmadıkları takdirde bedellerinin tazminine hükmolunur.

Yukarıda sözü edilen suçlara ilişkin davalar Sulh Ceza Mahkemelerinde görülür.

Yönetmelik :

MADDE 10. — Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde, kanunun uygulama şeklini ve kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları düzenlemek üzere bir yönetmelik hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konur.

Yürürlük ve Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanunun hükümleri 28 Şubat 1977 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Millet Meclisi		Cumhuriyet Senatosu		
	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
12	77	127	29	27	666
20	117	339	32	46	339
22	26	431	Görüşülmeden kanunlaştı.		
	27	485:487			
	30	628:638			
23	32	67:96			
	33	125,145,166:169			
	35	184:185,216,228:			
		231			
	36	237,266,295:298			

I - Gerekçeli 381 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 30 ncu Birleşimine, 686 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun — Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Millet Meclisi Tarım, Orman ve Köy İşleri, Adalet ve Plan, Cumhuriyet Senatosu Tarım - Orman - Köy İşleri, Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plan komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/285.